

DERS BİLGİ FORMU

CİLTLEME	TİPODA FARKLI BASKI TEKNİKLERİ			
DERSİN SINIFI	11-12. SINIF SEÇMELİ			
DERSİN SÜRESİ	4			
DERSİN AMACI	Bu derste öğrenciye, tipo baskı tekniği ile basılması istenen gofre baskı, keski baskı, numarator baskısı, sıcak yıldız baskısı ve kalıplarını yapma yeterliklerinin kazandırılması amaçlanmaktadır.			
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurallara ve yapım aşamalarına uygun tipoda gofre modülü ile tipo baskı tekniği ile gofre baskı yapmak 2- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurallara ve yapım aşamalarına uygun tipoda keski modülü ile tipo baskı tekniği ile Keski yapmak 3- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurallara ve yapım aşamalarına uygun tipoda numarator ile tipo baskı tekniği ile numarator baskı yapmak 4- İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kurallara ve yapım aşamalarına uygun tipoda sıcak yıldız modülü ile tipo baskı tekniği ile Sıcak Yıldız baskısı yapmak yeterlikleri kazandırılacaktır. 			
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAM VE DONANIMI	<p>Ortam: Matbaa atölye ve laboratuvarları, sınıf, işletme, kütüphane, ev, bilgi teknolojileri ortamı v.b..</p> <p>Donanım: Tipo baskı alet ve malzemeleri, basan ve basmayan malzemeler, basılmış iş örnekleri, düz bir ahşap yada mermer masa, gözlü dolap, benzin, parça bez, klişe kalıpları, klişe altlıkları, vizo, vizo anahtarı, tahta çekiç, fırça, tipo baskı makinesi, tipo baskı kalıbı, kazan kağıtları, tipometre, germe kağıdı, işe uygun kağıt, spatula, mürekkep, basacağın işin orijinali, temizleme maddesi, bant, kabartma malzemesi, falçata, sunta, çeşitli cins ve boyda çelik şeritler, zamlı kağıt, testere, çelik yada demir saç, cetvel, makas, yapıştırıcı, konik bandı, makinelerin bakımında kullanılan yağlar, numaratorler, rezistanslı parça, ısıtıcı kablo, plaka, ısıya dayanıklı bant, tipo baskı makinesi, yıldız aparatı, pres bant, yıldız ünitesi, yıldız, anahtar takımı, aylan takımı, v.b.</p>			
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliği'ne uygun olarak modül ve ders sonunda ölçme araçları kullanılarak ölçme ve değerlendirme yapılacaktır.			
KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	ÖĞRENME BİRİMİ	KAZANIM SAYISI	DERS SAATİ	ORAN (%)
	Tipoda Gofre	3	36	25
	Tipoda Keski	3	36	25
	Tipoda Numarator	3	36	25
	Tipoda Sıcak Yıldız	4	36	25
TOPLAM		13	144	100

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI
Tipoda Gofre	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gofre kalıbı hazırlamak 2. Baskı kazanı üzerine kabartma malzemesi yapıştırmak. 3. Gofre baskı sürecini kontrol etmek. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gofre kalıbı hazırlar <ul style="list-style-type: none"> • Gofrenin tanımı ve kullanım alanlar açıklanır. • Tipo kalıplarının hazırlar ve gofre kalıbı çembere alınır. 2. Baskı kazanı üzerine kabartma malzemesi yapıştırır. <ul style="list-style-type: none"> • Gofre yöntemleri bilinir. • Forsa ayarı yapılır. 3. Gofre baskı sürecini kontrol eder. <ul style="list-style-type: none"> • Gofre baskı yaparken gofre incelenir. • İyi basılmış gofrenin özellikleri bilinir. • Gofre kalıbı dağıtılır.
Tipoda Keski	<ol style="list-style-type: none"> 1. Keski kalıbı hazırlamak 2. Baskı kazanını keski baskıya hazırlamak 3. Keski baskı sürecini kontrol etmek 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Keski kalıbı hazırlar <ul style="list-style-type: none"> • Keski baskının kullanım alanları açıklanır. • Piliyaj, perforaj kesim bıçaklarının tanımı ve önemi açıklanır.. • Plakanın işlevi açıklanır. • Bıçak aralarına yapıştırılan sünger veya lastiklerin görevleri açıklanır. 2. Baskı kazanını keski baskıya hazırlar <ul style="list-style-type: none"> • Beslemenin çelik plakanın konik bandının görevleri açıklanır. • Keski baskıda forsanın önemi açıklanır. • Kırım yerlerine pilyaj açmanın önemi açıklanır. • Keski baskıda mizantren açıklanır. 3. Keski baskı sürecini kontrol eder. <ul style="list-style-type: none"> • Kesim bıçaklarının, piliyaj ve perforajın özellikleri açıklanır. • Baskı sonrası makine üzerinde yapılan ayarlar açıklanır. • Keski kalıbının baskı sonrası bakımı ve temizliği açıklanır.
Tipoda Numaratör	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kalıp Hazırlığı yapmak 2. Makineyi Numaratör Baskısına Ayarlamak 3. Baskı Sonrası İşlemleri yapmak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kalıp hazırlığı yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Numaratör çeşitleri çalışma prensipleri açıklanır. • Tipo baskıda numaratör kalıbını planlama açıklanır. • Numaratör kalıbını sayfa düzenine getirme açıklanır. 2. Makineyi numaratör baskısına ayarlar. <ul style="list-style-type: none"> • Kazan kâğıdı, poza ve forsanın numaratör baskıdaki önemi açıklanır. • Kağıt toplama ayarlarının numaratör baskıdaki görevi açıklanır. • Baskıdan çıkan işe göre mürekkep ayarı yapmak açıklanır. 3. Baskı sonrası işlemleri yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Baskı sonrası haznede kalan mürekkebi değerlendirme açıklanır. • Makine yıkamada kullanılan maddeler açıklanır. • Raklenin görevi açıklanır. • Numaratör kalıbında kullanılan basan ve basmayan malzemeleri sınıflandırılır. • Numaratörlerin baskı sonrası bakımı açıklanır.

<p>Tipoda Sıcak Yıldız</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tipoda sıcak yıldız kalıbı hazırlamak 2. Yıldız tertibatını ayarlamak 3. Yıldız baskısı yapmak 4. Baskı sonrası makineyi ayarlamak 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tipoda sıcak yıldız kalıbı hazırlar. <ul style="list-style-type: none"> • Baskı uygulama alanları açıklanır. • Yıldız çeşitleri ve transferi açıklanır. • Sıcak yıldız kalıbı hazırlama açıklanır. 2. Yıldız tertibatını ayarlar. <ul style="list-style-type: none"> • Sıcak yıldız ünitesindeki parçalar ve görevleri açıklanır. • Rezistans ayarını yapma açıklanır. • Yıldız tertibatını ayarlama açıklanır. • Mürekkep ünitesini iptal etmek açıklanır. 3. Yıldız baskısı yapar. <ul style="list-style-type: none"> • Forsa ayarı yapmak açıklanır. • Baskı süreci açıklanır. 4. Baskı sonrası makineyi ayarlar. <ul style="list-style-type: none"> • Sıcak yıldız baskısı sonrası tipo baskı makinelerinin temizliği ve ayarları gösterilir.
-----------------------------------	--	---

UYGULAMA FAALİYETLERİ/TEMRİNLER

Uygulama faaliyeti/temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti/temrini yaptıracak şekilde meslek alan zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

<p>Tipoda Gofre</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gofre kalıbı hazırlamak 2. Kağıt akış ayarlarını yapmak 3. Kabartma yapmak 4. Uygun forsa vermek 5. Çemberi makineye bağlamak
<p>Tipoda Keski</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kesimi yapılacak parçanın çizimini yapmak 2. Kesim, piliyaj ve Perforaj yerlerini belirtmek 3. Bıçak kalıbı plakasını hazırlamak 4. Bıçak izi çizimi yapmak 5. Plakayı kesmek 6. İşe uygun cins ve boyuttan çelik şerit kesmek 7. Çelik şeridi oymak 8. Çelik şeridin plakaya monte etmek 9. Piliyaj, Perforaj kesim bıçaklarını yerlerine takmak 10. Doğru ve hızlı ayar yapmak 11. Bıçak kalıbını makineye bağlamak
<p>Tipoda Numaratör</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. İşe uygun hale açmak 2. Numaratörleri kalıba uygun yerlere yerleştirmek 3. Numaratör kalıbı hazırlamak 4. Kalıbı sicimle bağlamak 5. Kalıbı düz bir satıh üzerine çembere yerleştirmek 6. Orijinale göre makas yerlerini ayarlamak 7. Numaratör kalıbını sayfa düzenine getirmek 8. Takatuka yapmak 9. Numaratör kalıbını sıkmak 10. Kazan kağıtlarını boşaltmak 11. Baskı makinesi kazanına uygun kazan kağıtlarını kesmek 12. Kazanı temizlemek 13. Makine standardında kazan kağıdı kalınlığını ayarlamak

	14. Baskı kazanına germe kağıdı ile kazan kağıdını yerleştirmek
Tipoda Sıcak Yıldız	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rezistanslı parçayı çembere yerleştirmek 2. Mürekkep haznesini iptal etmek 3. Mürekkep merdanelerini sökmek 4. Yıldız aparatını takmak 5. Kalıptaki ısıtıcı kabloları makineye bağlamak 6. Çemberi makineye takmak 7. Tipo baskı makinesinin baskı sonrası ayarlarını yapmak 8. Baskı Sonrası bakımlarını yapmak

DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri alınmalıdır.
2. Makinelerde çalışırken kullanım talimatlarına uyulmalıdır.
3. Öğrencinin kesim aletleri, sıkıştırma, çakma işlemlerinde bireysel çalışmanın güvenlik için önemi vurgulanmalı ve uygulamalar bu doğrultuda yapılmalıdır.
4. Kullanım sırasında kimyevi malzemenin soluk yoluyla çok çabuk alınabileceğinden kısa süreli çalışma ve uzun molalar verilerek çalışılmalıdır.
5. Öğrencinin malzeme kullanım şekli mutlaka denetim altında tutularak hem fire önlenmeli hem de ileride çalışmalarında alışkanlık haline getirilmelidir.
6. Her makinenin kullanma talimatları asılı olmalıdır. Her bir öğrenciye makinelerin çalışmaları teker teker anlatılmalıdır.
7. Öğrencilerin teker teker öncelikle kullanacağı makine gösterilmeli ve iki öğrencinin aynı anda çalışması engellenmelidir.
8. Öğrencilerin kesim aletleri başında bireysel çalışmalarına dikkat edilmelidir.
9. İstenilen ölçüye uyma ve orijinale uygunluk için tek tek öğrenciler uyarılmalı ve gereken yaptırılmalıdır.
10. Kullanılan malzemenin yeterli miktarda olması için her uygulama öncesi uyarılarda bulunulmalıdır.
11. Kalıbı sıkarken ellerini kalıbın üzerinde tutmaması gerektiğini hatırlatmalıdır.
12. Belli işleri yaparken makinenin durduğundan emin olmalıdır.
13. Keski kalıbı hazırlığında bıçakları monte ederken eline dikkat etmeleri hatırlatılmalıdır.
14. Numaratör baskısı yapılırken numaratörlerin ezilmemesine dikkat etmesi gerektiği hatırlatılmalıdır.
15. Numaratör baskıda baskı sürecini dikkatli takip ederek makinenin sayı atlamamasına ve son sayıyı kaçırmamaya dikkat edilmesi gerektiği hatırlatılmalıdır.
16. Sıcak yıldız aparatı bağlı makinelerde ellerin yıldız tertibatına değmemesi gerektiği hatırlatılmalıdır.
17. Öğrenciler iş önlüğü giymelidir.
18. Çalışmalar öğretmen gözetiminde yapılmalıdır.
19. Bu dersin işleniş sırasında adalet ve adil olma, çalışkanlık, dürüst ve güvenilir olmak, iktisat kanaat ve şükür, sabır, saygı, sözlü ve bedensel iletişim, temizlik, yardımlaşma ve işbirliği vb. değer, tutum ve davranışları ön plana çıkaran etkinliklere yer verilmelidir. Bu etkinliklerde beyin fırtınası, grup tartışması, düz anlatım, soru cevap, örnek olay incelemesi gibi yöntem ve teknikler kullanılabilir.